

fer i Danste Lovs 5—14—51 og 52. Jeg skal derfor med Hensyn til selve Lovudkastet kun tillade [mig den Bemærkning, at, saaledes som det foreligger, indeholder det en lille Unøjagtighed i Teksten eller maaskee blot en Trykfeil. Naar det nemlig strax i Begyndelsen hedder: Bestemmelserne i Danste Lovs 5—44—51", saa skal det være: „Bestemmelserne i Danste Lov 5—14—51 og 52.“ Overskriften er rigtig, men Lovteksten urigtig. Ved dette Lovudkast føres imidlertid Tanken hen paa vor Lovgivnings almindelige Bestemmelser om Handelsbøger og den Forpligtelse, der paahviler Handelsstanden til at føre saadanne, og Udcastet turde maaskee give Anledning til det Spørgsmaal, om der ikke kunde være Grund til en mere indgribende Forandring i den danske Lovgivning i saa Henseende. Et saadant Spørgsmaal er det mig bekendt allerede at være reist, idet Kjøbenhavns Magistrat til Indenrigsministeriet har indgivet et Andragende om fuldstændig Ophævelse af den Forpligtelse, der efter Forordningen af 1ste Juni 1832 paahviler de Handelende til at føre saadanne Bøger, medens man paa den anden Side vil lade Nødtigheden til at erholde Handelsbøger autoriserede blive staaende og derved give Kjøbmændene Afgang til at erhverve det Gode, som de autoriserede Handelsbøger nu efter vor Lovgivning medføre. Dette Andragende er af Indenrigsministeriet blevet anbefalet til Justitsministeriet og, som jeg antager, afgaaet fra Indenrigsministeriet med denne Anbefaling. Hvad Skæbne det har haft i Justitsministeriet, er mig ikke bekendt; men jeg antager, at den Omstændighed, at nærværende Lovudkast indskrænker sig til en Ophævelse af Bestemmelserne i D. L. 5—14—51 og 52, ikke er et afgjørende Datum for, at de Tanker, der ere ubtalte i dette Andragende, som har modtaget Anbefaling af Indenrigsministeriet, skulde være bleve fundne for lette i Justitsministeriet. Jeg troer derfor, at der maaskee kunde være Anledning til at henlede det høie Things Opmærksomhed paa denne Gjenstand og om muligt foranledige en Udtalelse fra den høitærede Justitsminister.

Den Forpligtelse, der efter vor nuværende Lovgivning, navnlig Forordningen af 1ste Juni 1832, paahviler Handelsstanden, udstrækker sig

til Handelende af alle Classer, hvis Næringsbrug overstiger Høkerbedrift; kun Høkere ere fritagne for at føre Handelsbøger. Under den meget lette Afgang, som vor nuværende Lovgivning aabner til at erhverve Borgerskab, har det imidlertid viist sig her i Kjøbenhavn, at Forpligtelsen bliver meget tyngende, navnlig paa den lille Bedrift, tyngende, fordi den Udgift, hvorom der er Spørgsmaal, ikke er saa ganske ubetydelig; Stempelpapir til Hovedbogen koster 4 Rd. og til Journalen ligesaa Meget, og saavidt jeg erindrer, er Gehvret for Autorisationen i Kjøbenhavn 2 Rd., udenfor Kjøbenhavn, hvis jeg ikke feiler, 9 Mk. — Stempelafgiften er naturligviis den samme for hele Landet. Men ikke nok dermed. Det er ogsaa i en anden Retning, at Forpligtelsen medfører Besvær, ja jeg kan sige Samvittighedstvang, fordi den meget ofte rammer Handelende, der ikke ere istand til at føre et egentligt Bogholderi, end ikke noget ordentligt Regnskab. Der søges for Dieblirket meget ofte Borgerskab paa Detailhandel, som kun agtes brugt i en enkelt bestemt Retning, for en enkelt Art af Handelsvarer, hvor den hele Bedrift indskrænker sig til noget meget lidet, hvor den Paagældende ikke behøver noget saadant Bogholderi som det, den større Bedrift gjør Krav paa, og hvor den, der søger et saadant Borgerkab, meget ofte endog saa savner den Skrivfærdighed til Bøgernes Førelse, og endnu mindre er i Besiddelse af saadanne Kundskaber, som ere nødvendige til et egentligt Bogholderi. Det er derfor ganske naturligt, at disse Smaa-handlere gjerne ville unddrage sig denne Forpligtelse; vi have seet Andragender til Magistraten om Fritagelse for den Forpligtelse, som Loven paalægger. Magistraten er ikke istand til at give den, Indenrigsministeriet heller ikke, og jeg troer overhovedet ikke, at den Forpligtelse, som Forordningen medfører, kan hæves for Nogensomhelst undtagen ved en Lov. Men der er vistnok i Forholdenes egen Natur tilstrækkelig Grund til en saadan Fritagelse. Man vil naturligviis indvende, at i denne Forpligtelse ligger der en Garanti for Handelsstandens Redelighed, og at en saadan kan være tilfugt ved vor Lovgivnings Bestemmelser desangaaende; men Erfaringen turde vise, at i saa Henseende